

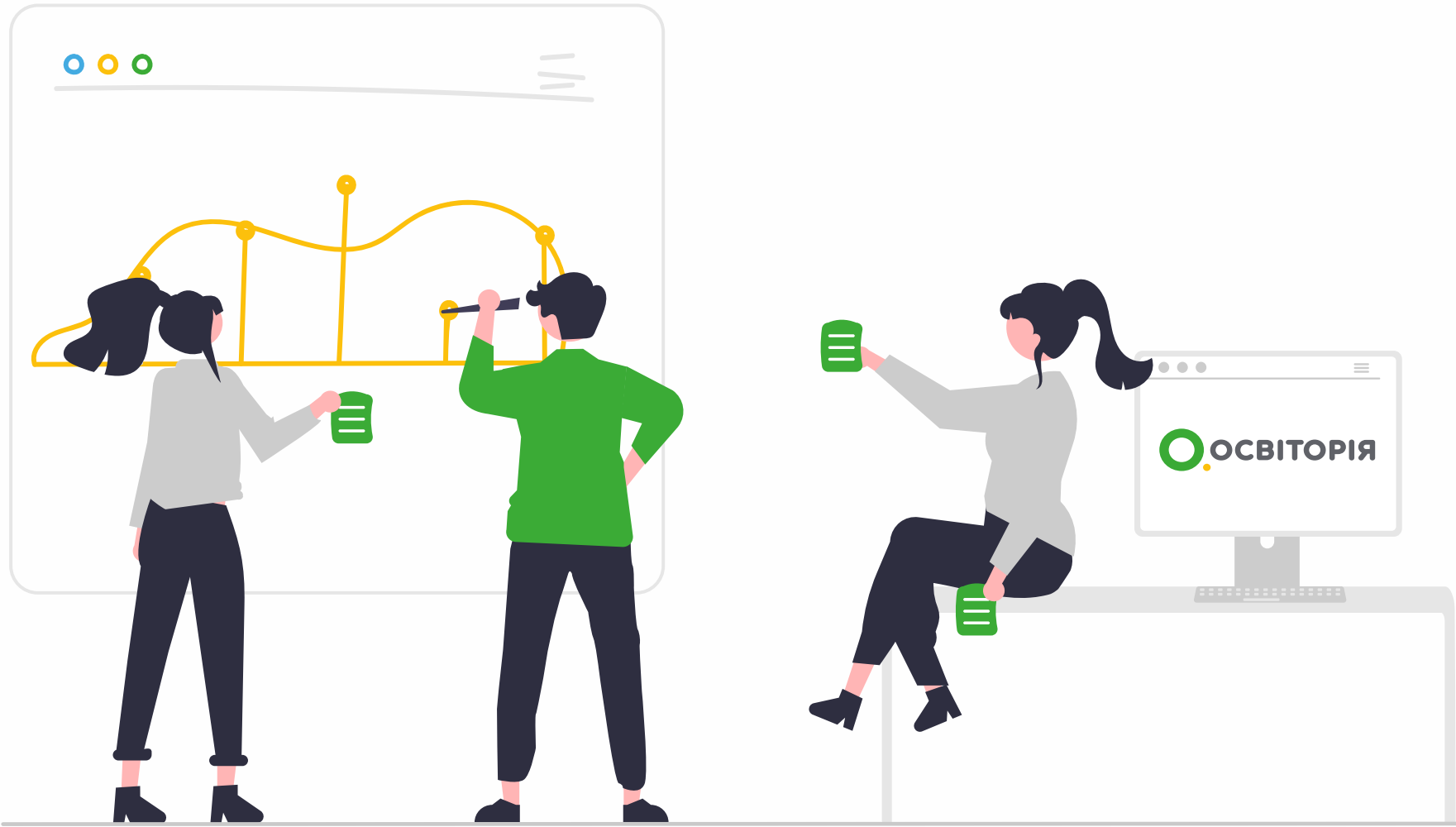
Освіторія

Публічний звіт

2021

Зміст

2021 рік: виклики та досягнення. Зоя Литвин, голова громадської спілки «Освіторія»	3
Освіторія 2021 в цифрах	5
Стратегія та фундамент	7
Всеукраїнська школа онлайн	9
Розвиток вчителів	11
Тренінговий центр: як навчатися - вирішує вчитель!	13
Global Teacher Prize Ukraine 2021	15
Інноваційна школа в Unit City	17
Доступ до якісної освіти для всіх дітей	19
Перша професія	21
Медіа та комунікації	23
Освіторія.Медіа: пишемо ненудно про освіту, читають мільйони	27
Освіторія Хаб — місце сили освітян	31
Розповідаємо бізнесу про освіту	33
Якою буде освіта через 20 років? 4 можливі сценарії	38

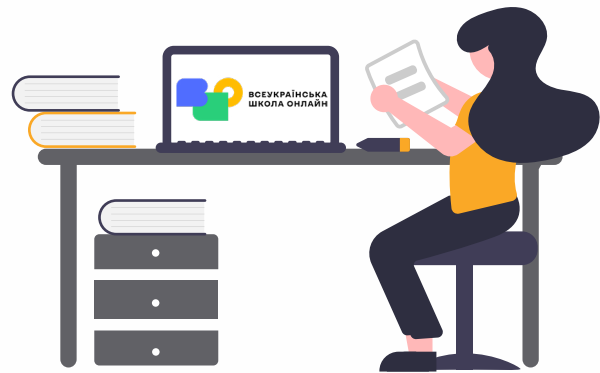

2021 рік: виклики та досягнення

- Наша місія — змінювати країну через якісні освітні проєкти. Ми створюємо інноваційні школи й програми, допомагаємо вчителям навчатись та надаємо доступ до якісної освіти малозабезпеченим дітям.
- У 2021 році Україна зайшла на друге коло пандемії та карантинних обмежень. Для освіти це означало боротьбу за якість та доступність. Я рада, що команда «Освіторії» була напоготові та взялася реалізовувати амбітний і такий потрібний державний проєкт «Всеукраїнська школа онлайн». Зараз у ВШО 250 тисяч користувачів у більш ніж половині всіх шкіл країни, і ці цифри зростають.
- Питання престижу учительської професії завжди стоїть гостро. За роки роботи премії Global Teacher Prize Ukraine суспільна оцінка важливості учителя зросла на 46%. Проте, лише 5% батьків хотіли б, щоб їх діти обрали професію педагога. Це наш найбільший виклик і одночасно — найбільша мотивація щороку підвищувати планку нашої «учительської Нобелівки». І цього річні рекордні показники анкет та медіаохоплення — винагорода для команди!
- У 2021 році ми перезапустили тренінговий центр для вчителів, впровадили нові програми підготовки вчителів та освітніх управлінців. Наші програми допомагали дітям готуватись до ЗНО, отримувати якісні знання та першу професію, а школам — кращий рівень технологізації. Ми багато працювали над нашими внутрішніми процесами, багато комунікували та багато запланували на майбутнє.
- У цьому звіті — не лише перелік проєктів, за які ми бралися, чи результатів, яких досягли. Тут наші цінності, наші пріоритети та наші мрії. Мрії про освіту, яка зробить з України супердержаву.
- І ми працюємо далі для їх втілення!

Зоя Литвин,
голова громадської спілки «Освіторія»

Всеукраїнська школа онлайн

- Уроки ВШО переглядають учні зі **123 країн світу**
- 2200 уроків** доступні для українських учнів та вчителів будь-де та будь-коли.
- Кожен **5-й учитель** середньої школи користується ВШО

ilearn

- За **2021 рік** кількість користувачів на платформі зросла на **30%**.

Global Teacher Prize Ukraine

- 11 721 анкет** від проактивних вчителів ми отримали за 5 років існування Премії в Україні.

Карта номінацій GTPU 2021

- Медійне охоплення **110 мільйонів** контактів
- Лише **5,5%** українців вважають професію вчителя бажаною для своєї дитини
- На **46%** більше українців вважають професію учителя важливою з моменту запуску премії **Global Teacher Prize Ukraine**

Стипендіальна програма

- 30 талановитих дітей** навчаємо безкоштовно в Новопечерській школі

+46 423

154 866

Перша професія

12 областей

25 інтернатів

50 гуртків

650 дітей

перша професія
ОСВІТОРІЯ

Освіторія медіа

- 3,5 мільйонів** унікальних читачів регулярно читають наші експертні статті
- Понад **190 000 підписників** слідкують за нами на Facebook

тренінговий центр
ОСВІТОРІЯ

Тренінговий центр

- Тут можна підвищити кваліфікацію за **25 напрямками**
- Разом з нами підвищили кваліфікацію вже **21555 вчителів у 2021 році!**

Нова STEM-школа в Unit City

- Відкриє свої двері у **2023 році**
- 740 дітей**
- 2 гектари території**

Освіторія Хаб

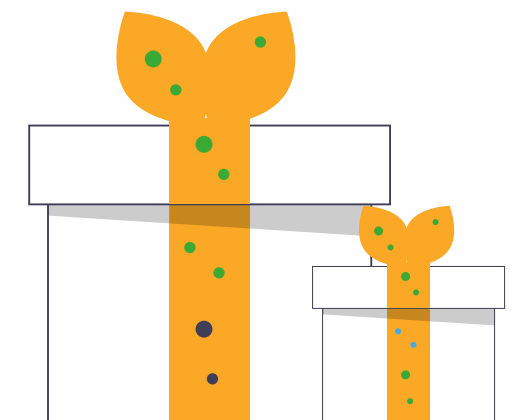
- Провели близько **700 подій**

X A Б
ОСВІТОРІЯ

PR та комунікації

- Охоплення у зовнішніх ЗМІ сягнуло **130 000 000**
- 67 ефірів та сюжетів на ТБ
- 328 публікацій у національних ЗМІ

- Співпраця із найавторитетнішими ЗМІ

Прокачай школу

- 2157 шкіл** зі всієї України надіслали заявку на участь у проєкті.
- 15 шкіл** вже стали власниками нових технологічних подарунків

ОСВІТОРІЯ

Стратегія та фундамент

- Наша стратегія на турбулентний 2021 видалася дуже амбітною!

Ми посилювали чинні проєкти, реалізували один з наймасштабніших освітніх проєктів держави, створювали синергію та повністю перезавантажили тренінговий центр для вчителів.

- Ми плідно попрацювали над укріпленням фундаменту спілки: покращували операційну ефективність і активно вчилися. Цього року ми вперше започаткували корпоративну програму навчання для своєї команди і неодмінно продовжимо її наступного року.

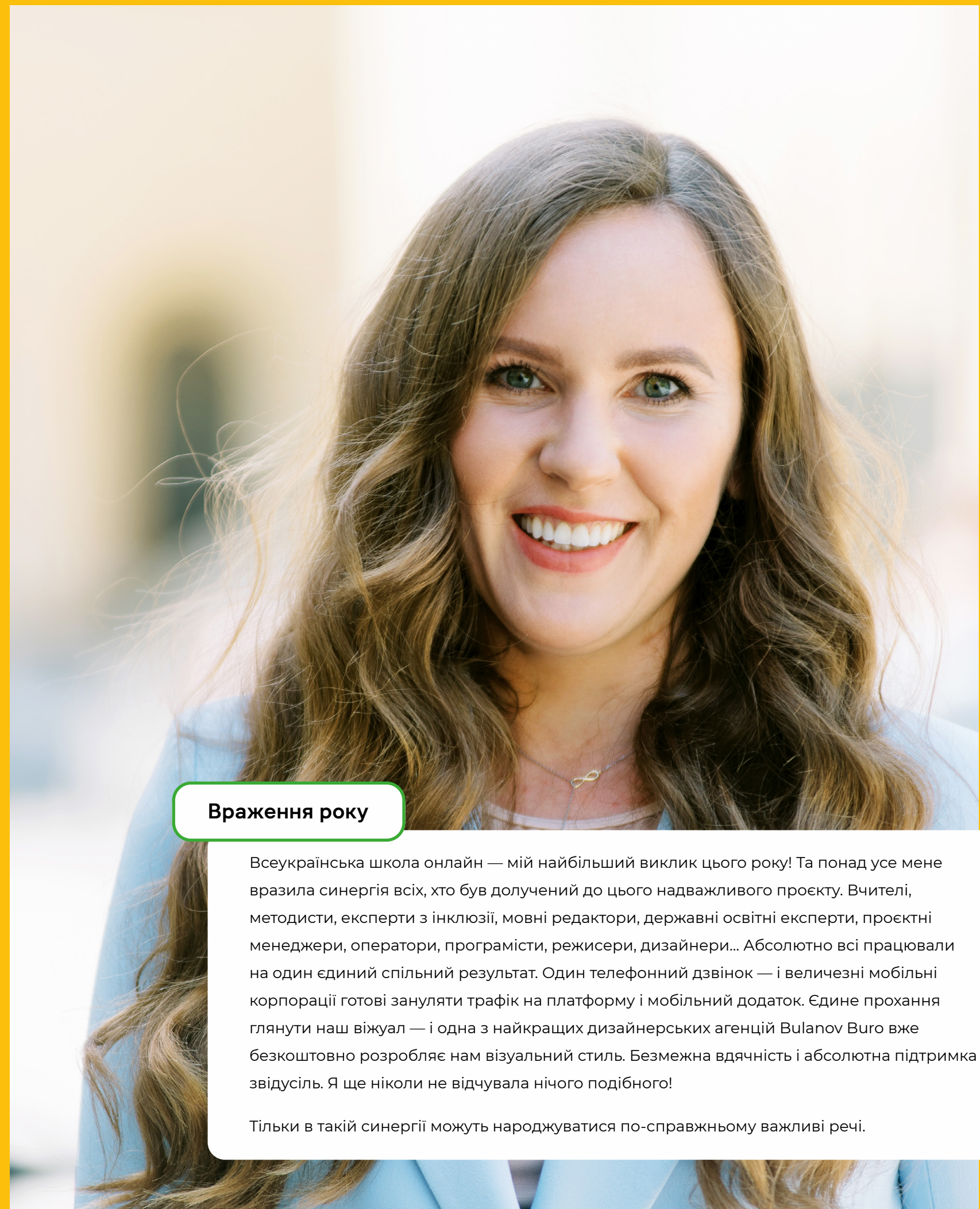
- Адже люди — це наш найцінніший актив.

Розвиток людського капіталу в Україні через реалізацію якісних освітніх проєктів

Укріплення операційної стійкості

Посилення цінності проєктів

Перезавантаження тренінгового центру для вчителів

Враження року

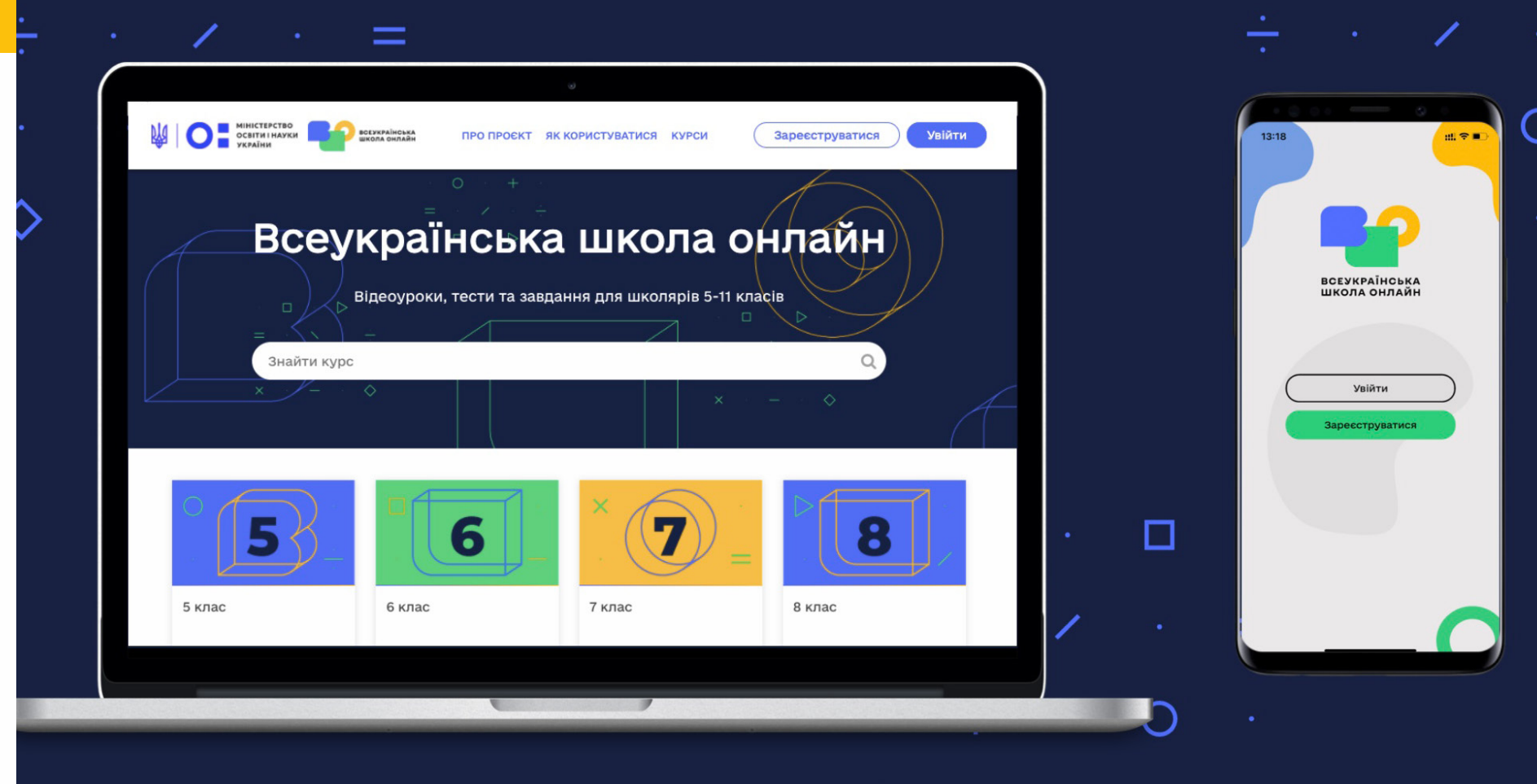
Всеукраїнська школа онлайн — мій найбільший виклик цього року! Та понад усе мене вразила синергія всіх, хто був долучений до цього надважливого проєкту. Вчителі, методисти, експерти з інклюзії, мовні редактори, державні освітні експерти, проєктні менеджери, оператори, програмісти, режисери, дизайнери... Абсолютно всі працювали на один єдиний спільний результат. Один телефонний дзвінок — і величезні мобільні корпорації готові зануляти трафік на платформу і мобільний додаток. Єдине прохання глянути наш візуал — і одна з найкращих дизайнерських агенцій Bulanov Buro вже безкоштовно розробляє нам візуальний стиль. Безмежна вдячність і абсолютна підтримка звідусіль. Я ще ніколи не відчувала нічого подібного!

Тільки в такій синергії можуть народжуватися по-справжньому важливі речі.

Анна Сидорук,
виконавча директорка ГС «Освіторія»

Всеукраїнська школа онлайн

- Всеукраїнська школа онлайн — це проєкт, що рятував школи під час карантину та став невід’ємною частиною шкільних буднів поза ним. Він покликаний зробити якісне навчання доступним будь-де та будь-коли. Це перша єдина національна платформа для змішаного і дистанційного навчання, створена «Освіторією» на замовлення Міністерства освіти і науки, Міністерства цифровізації та Українського інституту розвитку освіти.
- **Всеукраїнська школа онлайн — це зручність та якість.** Це відеоуроки, тести, завдання для самостійної роботи для учнів 5–11-х класів, методичні рекомендації для вчителів щодо використання уроків за умов змішаного і дистанційного навчання та зручний функціонал. В особистому кабінеті учня і вчителя (віртуальний клас) можна відстежувати прогрес та виконання завдань. Мобільні застосунки доступні для всіх операційних систем.
- **Всеукраїнська школа онлайн — це синергія.** Держави, громадського сектора та відповідального бізнесу. Держава виступила як замовник та головний експерт з якості, «Освіторія» — як виконавець, ЮНІСЕФ забезпечив експертний супровід та навчання вчителів ВШО з питань інклюзії. Три мобільні оператори — Vodafone, lifecell та Київстар — забезпечили безплатний мобільний трафік для користування вебверсією ВШО та мобільними додатками, а міський простір Creative States та Новопечерська школа надали приміщення для зйомок. Функціонал «Кабінет учителя» та мобільні застосунки вдалося реалізувати завдяки підтримці Міжнародного фонду «Відродження». Bulanov Buro розробили фірмовий стиль та айдентіку.
- **Всеукраїнська школа онлайн — це вплив.** Це понад 250 тисяч користувачів. Це кожен п’ятий учитель та 50% шкіл. Це 2200 уроків, доступних будь-де та будь-коли. Уроки ВШО переглядають учні зі 123 країн світу, а ще — школярі на тимчасово окупованих територіях, які мають доступ до якісного навчального українського контенту.
- Всеукраїнська школа онлайн — один з наших найбільших викликів, з якими ми впоралися. І це проєкт, яким пишається країна!
- ВШО [увійшла](#) до ТОП-30 найвидатніших проєктів за часи Незалежності України разом з такими віхами, як побудова «Укриття» на ЧАЕС або впровадження безвізу, за версією видання Liga.net та міжнародної організації Project Management Institute.
- Глобальний договір ООН в Україні визнав ВШО найкращим проєктом 2021 року в категорії «Суспільство».
- А найголовніша відзнака для нас — це подяка користувачів та довіра держави, адже у 2022 році ми плануємо продовжити роботу над платформою та повністю завершити річну програму для середньої школи.

Відгуки користувачів

Ірина Хатідже Всеукраїнська школа онлайн
нам ваші відео допомогли в підготовці до
контрольних робіт.

Ірина Хатідже

Чудова платформа, дуже дякую.

Елена Петрова

Удачі! З нетерпінням будемо чекати
Інформатику, а також початкову школу.
Робите потрібну справу.

Ольга Дудка

Молодці! Дякуємо організаторам,
партнерам, учителям! Оце справжня
допомога з боку МОНу! Здоров'я всім!
Наснаги, творчості!

Валентина Чабанюк

Чудовий помічник для учнів
та вчителя. Дякую за якісний продукт!

Ольга Звєкова

Розвиток вчителів

- Ситуація у світі свідчить, що майбутнє — за змішаними рішеннями та постійним (lifelong) навчанням. Саме тому тренінговий центр «Освіторії» у 2022 планує запуск навчальної онлайн-платформи для освітян Платформи, що доповнить портфель поточних продуктів тренінгового центру та допоможе залучити вчителів з усіх куточків України до навчання й підвищення своєї кваліфікації.
- Іншою важливою частиною нашої роботи зараз є підтримка педагогів на шляху до впровадження НУШ у середній школі, що вже у 2022 році стане масовим викликом для більшості шкіл. У цьому напрямку ми, разом із багатьма стейкхолдерами, напрацьовуємо комплексний курс для навчання вчителів 5–6-х класів.
- Паралельно з тим продовжуємо розвивати Школу освітніх управлінців — спільну з Києво-Могилянською бізнес-школою програму для очільників навчальних закладів та освітніх організацій. ШОУ — це навчальна програма для директорів державних і приватних шкіл, керівників управлінь освіти та засновників освітніх стартапів або проєктів, які разом зі своїми командами прагнуть змінити систему освіти у своїх громадах. У 2021 році ми перезапустили ШОУ, доповнили курс та навчили другий випуск — 28 директорів та завучів шкіл, керівників управління освіти, нових освітніх змінотворців. Зараз триває вже третій набір.

Враження року

Цього року в межах СТРУ ми побували в #освітурі — поїздки Україною задля спілкування з освітянами з різних регіонів. Вразило різноманіття контекстів: абсолютно кожен регіон має свою проблематику й відмінність, проте в кожному є ті, хто віддає всю свою енергію та сили майбутньому поколінню українців. Хочеться, аби про таких педагогів знали, чули та підтримували їх. Престиж і цінність професії вчителя — це великий виклик для України та більшості світу, над яким ми теж активно працюємо та працюватимемо в майбутньому.

**Ольга Нагорнюк,
керівниця проєктів**

Тренінговий центр: як навчатися — вирішує вчитель!

- У цьому році тренінговий центр «Освіторії» перезапущено, але одне лишилося незмінним: принципи та потужне експертне коло, адже це місце для навчання та розвитку українських вчителів!
- У цьому році ми додали 10 нових програм:
 - Вчителі майбутнього. Українська мова та література
 - Вчителі майбутнього. Початкова школа
 - Вчителі майбутнього. STEM-освіта
 - Оцінювання в початковій школі: інструментарій вчителя
 - Наука в початковій школі: системний підхід
 - Практика дебатів у школі та розвиток критичного мислення
 - Розробка та використання освітніх ігор
 - Розмови про історію: від проблеми вивчення первісності до радянських часів
 - Навички сучасного керівника школи
 - Teacher's Self Upgrade
- Тепер у тренінговому центрі «Освіторії» можна підвищити кваліфікацію за 25 напрямками, серед яких формувальне оцінювання, сучасні нейронауки, дистанційне та змішане навчання, критичне мислення та багато інших.
- Із нами співпрацюють найкращі освітні експерти України: Інна Большакова, Ігор Хворостяний, Марина Пристінська, Юрій Гайдученко, Катерина Гольцберг.
- У 2021 році 21 555 українських вчителів взяли участь у наших навчальних заходах! А онлайн-марафон до Дня вчителя зібрав понад 20 тисяч учасників. У цьому ж році ми провели перший Форум керівників шкіл, що зібрав понад 80 директорів з різних куточків країни та показав велику зацікавленість у навчанні для освітніх управлінців.
- Наші завжди відкриті онлайн курси-легенди, розроблені спільно з Ed.Era, сягнули величезної кількості переглядів:
 - Онлайн-курс для вчителів початкової школи — **272 237**;
 - Бери й роби — **53 740**;
 - Бери й роби. Змішане та дистанційне навчання — **26 486**.

- У наступному році ми працюватимемо над повноцінною онлайн-платформою для навчання та розвитку вчителів, розробкою курсу НУШ для середньої школи та розширюватимемо і поглиблюватимемо решту наших програм.

Ярослава Мозгова,
керівниця тренінгового центру «Освіторії»

Global Teacher Prize Ukraine 2021

- Про що була цьогорічна ювілейна «Нобелівка для вчителів»? 30 років Незалежності України — за результатами й здобутками яких стоять учителі. Цей важливий для країни меседж ми транслювали впродовж усієї 7-місячної кампанії.
- Цьогоріч волонтерські асесмент-центри відбулися в п'яти містах та онлайн, до них було залучено понад 200 волонтерів. Ми зібрали рекордні 3273 анкети та отримали 1870 номінацій від вдячних українців, а охоплення медіакампанії сягнуло 110 мільйонів контактів.

1870

Українців
подякували
вчителям

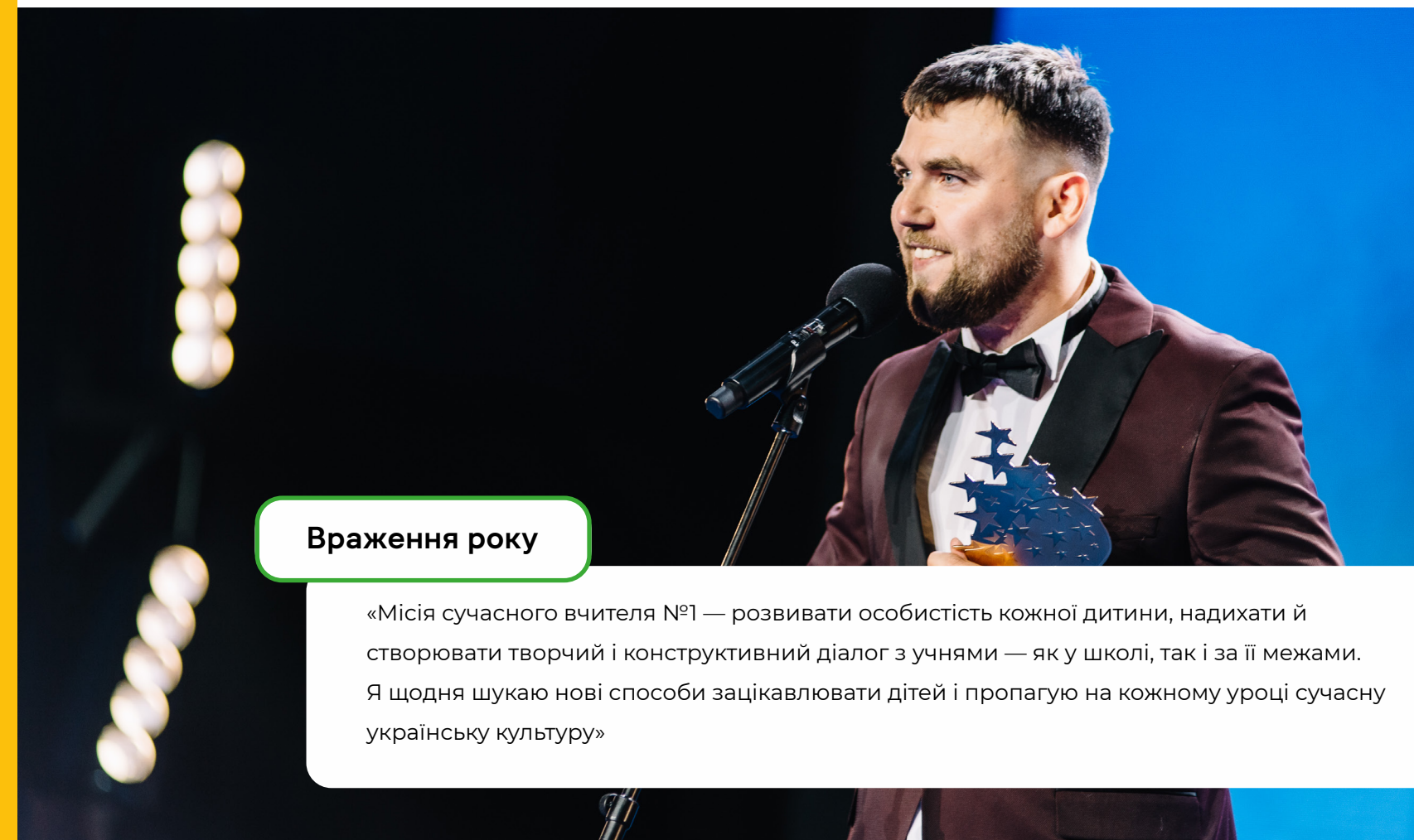

Номінують свого вчителя і ви!
Нехай ваша зірка подяки засяє на
карті світу. Адже
#за_кожним_успіхом_стоїть_вчитель!

НОМІНУВАТИ ВЧИТЕЛЯ

- Вперше цьогоріч:
Відбувся антиурок подяки вчителям «Вчитель-супергерой покоління Альфа: подяка edition»: залучено 20 амбасадорів, проведено 27 уроків у школах України!
- #Освітур Україною: команда провела зустрічі з освітянами в Чернігові, Ужгороді, Херсоні, Маріуполі та створила перший документальний фільм «Вчителі України».
- Церемонія GTPU транслювалася на 24 регіональних каналах Суспільного, а отже, стала доступною для мільйонів глядачів в усіх куточках України.
- На Софійській площі відкрилася виставка з історії української освіти у співпраці з Педагогічним музеєм України, яка зараз гастролює Києвом.
- Спецпроекти в усіх трьох провідних медіа України: УП, НВ та LIGA.

- У 2021 році додалося одразу дві ціннісні номінації. Номінація для педагогів з Донецької та Луганської областей — «Прифронтовий учитель», амбасадором якої став письменник Сергій Жадан. Таку відзнаку для вчителів з прифронтових міст і селищ запровадили, щоб віддячити за їхню роботу в умовах війни — на освітньо-культурному фронті. Відзнака для молодих педагогів «Вчитель — ровесник Незалежності» спільно з міжнародною молодіжною організацією AIESEC мала на меті заохотити молодих педагогів продовжувати розвиватися у професії. Окрім головного переможця, Global Teacher Prize Ukraine 2021 відкрила ще 10 освітніх зірок у різних номінаціях.
- Через свою «лагідну українізацію» й інновативні підходи до уроків Артур став справжнім лідером думок для освітянської спільноти. Він також продемонстрував суспільству, що між Заходом і Сходом України можна і треба будувати культурні мости — і починати слід зі школи.

Враження року

«Місія сучасного вчителя №1 — розвивати особистість кожної дитини, надихати й створювати творчий і конструктивний діалог з учнями — як у школі, так і за її межами. Я щодня шукаю нові способи зацікавлювати дітей і пропагую на кожному уроці сучасну українську культуру»

Переможець GTPU 2021
Артур Пройдаков

Інноваційна школа в UNIT.City

- «Освіторія» створює інноваційні школи та програми. У 2021 році ми завершили фундамент та два поверхи нової школи в інноваційному парку UNIT.City. Школа матиме STEM-спрямування (Science, Technology, Engineering and Mathematics) та фокусуватиметься на викладанні точних і природничих наук, технологій, інженерії та математики.
- «В Україні є науковий потенціал, який важливо зберегти та реалізувати — саме тому ми й будуємо цю школу. Це — територія майбутнього. Від інженерних рішень та дизайну приміщення до навчальних програм і методик — ми створюємо інноваційний простір для якісної української STEM-освіти».

Голова громадської спілки «Освіторія» Зоя Литвин

- Приміщення нової школи буде реалізовано в концепції простору, що навчає та взаємодіє з дитиною: музейні експозиції та куточки для експериментів у класах і коридорах, теплиця, сучасна обсерваторія, місце для проведення уроків на свіжому повітрі. Окрім цього, у школі будуть лабораторії для початкових, середніх і старших класів з технологій і дизайну, хімії та біології, робототехніки.
- Навчальні методики спиратимуться на шкільні системи країн, які регулярно демонструють високі результати оцінювання якості освіти PISA з математики та природничих наук. Засновники школи — експерти «Освіторії» — використають досвід Сінгапуру, Великої Британії, Німеччини, Канади та США.
- Нова школа на 740 дітей розпочне роботу 1 вересня 2023 року. А за 13 років перший випуск нової школи відкриє капсулу часу, яку наша команда заклала.

Доступ до якісної освіти для всіх дітей

iLearn

- iLearn — це безкоштовна гейміфікована платформа для підготовки до ЗНО та ДПА. На платформі містяться курси з основних предметів, розроблені за найкращими методами мікронавчання провідними педагогами країни, тести і тренажер ЗНО, а також проводяться щотижневі вебінари.
- У 2021 кількість зареєстрованих користувачів сягнула майже 155 тисяч — це приріст на понад 30%. Щороку більш ніж 15% випускників успішно складають ЗНО з iLearn.
- У поточному році на платформі було запущено новий продукт — вебквест з української мови та літератури, а також на iLearn розмістили офіційні роз'яснення щодо ЗНО-2021. Як завжди, з нового навчального року запустили нову серію вебінарів. Цього року до переліку предметів додалися хімія та географія.
- У планах — для більшої зручності користувачів запустити мобільний додаток та активно працювати з YouTube-спільнотою, яка сягнула понад 80 тисяч підписників. Дослідження аудиторії показало, що сільські школярі набагато частіше за міських лишаються без допомоги під час підготовки до ЗНО, тому хочемо сфокусуватися на кращій доступності та обізнаності з iLearn у селах і невеликих містах. Також плануємо оновити основні навчальні курси та бути тими, хто першим допоможе випускникам зрозуміти нюанси ЗНО-2022 та вступити до омріяного вишу.

Стипендіальна програма

- Стипендіальна програма — це грант на безкоштовне навчання в Новопечерській школі, яка входить до ТОП-100 найінноваційніших шкіл світу. Попри карантини й червоні зони, програма працює, і у 2021 році в нас додалося 8 нових освітніх зірочок у школі. Усього ж за роки існування Стипендіальна програма залучила 30 талановитих учнів 7–10-х класів! У планах — створити всі умови, щоб залучати до навчання на Стипендіальній програмі дітей не лише з Києва та області, а й з інших міст.

Прокачай школу

- Прокачай школу — проєкт з технологізації шкіл, який “Освіторія” робить разом з IT та технологічними компаніями. Кожна школа може заповнити заявку та отримати необхідне обладнання для роботи. Щомісяця обираємо школу, яка найбільше того потребує. Два комп’ютери, одна смарт-дошка чи всього 5 планшетів — здається, це так небагато в масштабах країни, але для багатьох шкіл це реальні зміни в якості освіти вже сьогодні.
- Наразі 2157 шкіл з усієї України надіслали заявки на участь у проєкті — кожна сьома школа в країні бере участь! Технічну прокачку отримали 15 шкіл.

**Ольга Юрчишин,
менеджерка освітніх проєктів**

Перша професія

- Для мене важливо робити сталі проєкти, які мають сенс. Перша професія — улюблений. За 5 років проєкт виріс з 1 гуртка до 50, і тепер програма охоплює вже 25 різних закладів у 12 областях України, а також 10 напрямків: крій та шиття, ремонт та пошив взуття, кулінарія, візаж, манікюрна справа, будівництво, автослюсарна справа, вироби з дерева, вироби зі шкіри та мажорет-спорт. Понад 650 дітей опановують навички першої професії, і ми впевнені, що навіть якщо діти не продовжать навчатися за напрямком гуртка, ці навички точно стануть у пригоді.
- Цим проєктом ми даємо не рибу, а вудку, змінюємо в підопічних дітей споживацький підхід на проактивний. А ще — показуємо дітям, що, незалежно від стартових умов, за кожним успіхом стоїть робота над собою. Кожного року ми організовуємо благодійні ярмарки, де діти продають свої вироби чи послуги. Уявляєте, вони майже рік готуються до наступного ярмарку, відшліфовують навички! Ми мріємо відкрити гуртки в кожному закладі, для кожної дитини, яка опинилась у складних життєвих обставинах, і точно не збираємось зупинятися!
- «Перша професія» — це прекрасний приклад правильної і сталої благодійності. Ми щасливі, що дедалі більше партнерів довіряють нам. Люди об'єднуються, шукають нових підходів у благодійності, готові ділитися і грошима, і досвідом, пропонують взяти дітей на стажування або навчати онлайн.
- У цьому році престижна перукарська Академія ERTEQOOB надала грант на навчання дівчинці-сироті. Вже за 8 місяців вона опанує професію перукаря. А партнери з МАМАПАПАФОРУМ віддають 50 грн з кожного проданого квитка. Наші партнери купують ляльки добра як корпоративні подарунки. Ці ляльки роблять діти з 5 різних закладів: хлопці зі столярних гуртків вирізають основу, а дівчатка-кравчині шийуть вбрання. Ці ляльки виходять не лише красиві (ще б пак, адже дизайн одягу розробили ЕтноДім), а й дарують дешицю тепла. Як і все в цьому проєкті, це результат роботи і турботи багатьох людей.

Ірина Плешакова, менеджерка благодійних проєктів і програм
ГС «Освіторія», керівниця проєкту «Перша професія»

Медіа та комунікації

- Завжди наголошую, що робота в громадському секторі як мінімум на 50% складається з комунікацій. А якщо ваш продукт — суспільні зміни, тим паче необхідно, аби ваш голос чули.
- У цьому році ми активно працювали зі ЗМІ та нарощували медіакарту.
- Зовнішнє річне медіаохоплення становить близько 130 мільйонів контактів, з них майже 110 мільйонів — це наша найгучніша кампанія до Global Teacher Prize Ukraine. Окрім цифрового виміру, важливо, що формуються якісні та довготривалі партнерства. Нас показують, з нами говорять, про нас пишуть, а головне — нам довіряють як експертам провідні медіа країни.
- У цьому році ми зробили спецпроекти з провідними медіа країни: НВ, LIGA та УП.

ПАРТНЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ

Школа перемог. Успішні українці розповіли НВ Life про шкільних вчителів, які вплинули на їхнє життя

Не бачили України без війни: як учителі в прифронтових зонах інтегрують дітей в українське суспільство

LIGA.net

**"Одна фраза
"побачити світ"
змінила моє життя".
Шкільні історії Маші
Єфросініної**

Чим Маша Єфросініна завдячує своїй вимогливій вчительці англійської мови в Криму, яку боялися учні

Авторка: Катерина Амеліна

**Освіта | "Добре, що я не був
відмінником". Бізнесмен Юрко Филюк
про школу, лідерство і вчителів**

10 хвилин

**Шкільні історії
ОНУКА Нати
Жижченко: "Я
кайфувала від
своєї інакшості"**

Авторка: Катерина Амеліна

○ Наша співпраця з лідерами думок дозволяє звертатися до різних аудиторій у найефективніший спосіб. Наші комунікації підтримували:

Світлана Ройз, дитячий сімейний психолог і письменниця

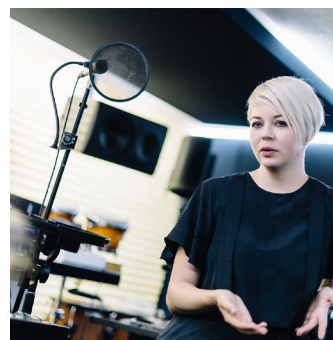
Соломія Вітвіцька, журналістка, телеведуча 1+1

Дмитро Волошин, співзасновник міжнародного стартапу Preply

Ольга Руднева, директорка Фонду Олени Пінчук

Ната Жижченко, фронтвумен гурту ONUKA

Юрко Філюк, бізнесмен, засновник Urban Space і Promprylad

Маша Єфросініна, телеведуча

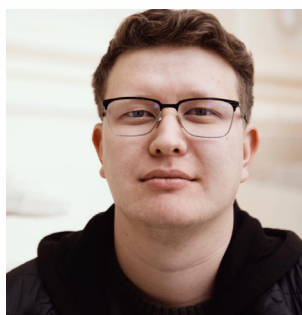
Наталія Мосейчук, журналістка, телеведуча 1+1

Євген Дикий, науковець та очільник Національного антарктичного центру України

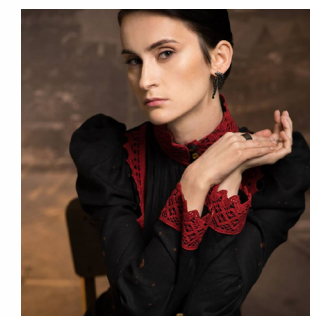
Євген Клопотенко, кулінарний експерт

Наріман Алієв, режисер та сценарист

Сергій Жадан, письменник та співак

Катерина Павленко, фронтвумен гурту Go_A)

Станіслав Горуна, бронзовий призер XXXII Олімпіади в Токіо, український каратист

- У соцмережах на нас підписано понад 220 тисяч читачів, а загалом ми маємо більш ніж 56 мільйонів охоплення або переглядів. Окрім України, наші імейл-дайджести долітають у різні куточки світу: США, Велика Британія, Італія, Нідерланди, Швеція, Франція, Німеччина, Молдова, Австрія, а середній відсоток відкриттів становить 18,6%. За кожною цифрою та фактом — наша велика відповідальність та довіра наших читачів.
- Пріоритет наступного року — соцмережі та формування в них якісних, активних спільнот вчителів, учнів та всіх небайдужих до української освіти.

Говоримо про важливе голосно
Жанна Дуфіна, директорка з PR та комунікацій

«Освіторія.Медіа»: пишемо не нудно про освіту, читають мільйони

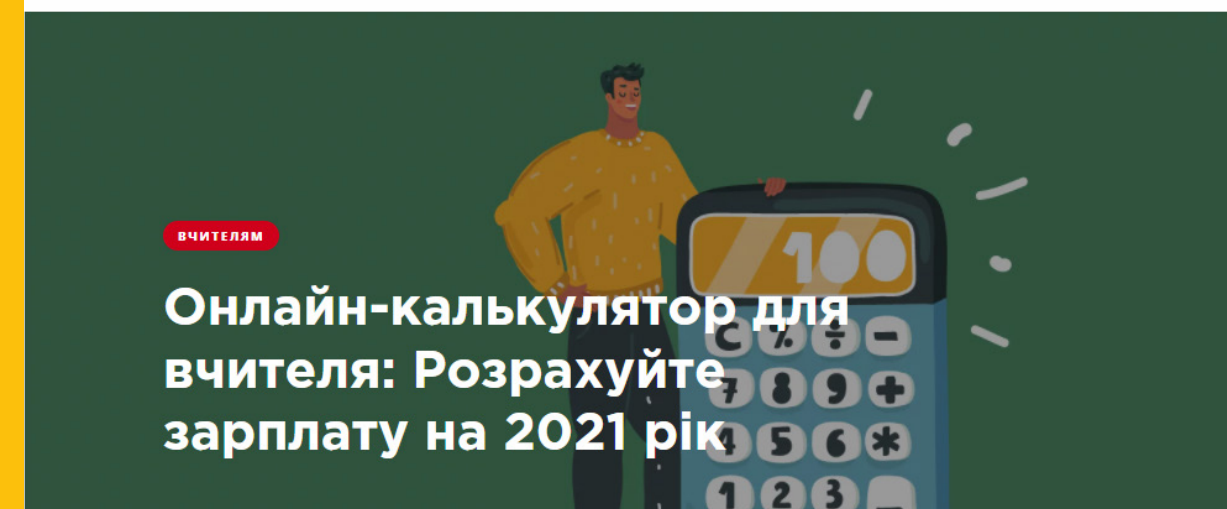
- Освіторія.Медіа — це завжди не нудно про освіту та виховання. Наше редакційне мотто: писати про освіту так, щоб читачам хотілося вчитися і вчити. Особисто ж я уявляю Освіторія.Медіа як «невідкладну освітню допомогу» для педагогів та батьків. Адже ми щодня пишемо про найважливіші новини освіти, перекладаємо найбільш знакові дослідження про мозок людини та навчання, ділимося кращими методиками викладання та надихаємо вчителів творити маленьке диво на кожному уроці.
- Саме для таких щоденних див цього року ми запровадили рубрику Вчительський Конструктор. У ній найкрутіші педагоги України пропонують свої сміливі та творчі вправи для різних складових уроку. Щоб кожен учитель із цеглинок ідей за лічені хвилини «збудував» власний унікальний урок.
- Освіторія.Медіа активно пропагує lifelong learning. Саме тому цього року ми запропонували педагогам цілком новий медійний продукт — ненудний український подкаст для вчителів «Більше діла». У ньому розкриваємо найактуальніші теми громадянської освіти: від проблем, з якими стикаються внутрішньо переміщені особи до екологічних ініціатив та волонтерських рухів, до яких можуть приєднатися школярі.
- Успіх дитини це партнерство вчителя і батьків. Нова українська школа неможлива без цього засадничого принципу. Постійна рубрика Словник НУШ — це наша підтримка реформи освіти України. У ній ми простими словами пояснюємо батькам новації, зміну парадигми викладання та базові складові Нової української школи.
- Батьки — важлива частина нашої цільової аудиторії. Для батьків ми пишемо на найбільш актуальні теми: як правильно хвалити дитину, як помітити ранні ознаки депресії підлітка, як мотивувати до навчання. Батьківство — це сотні і тисячі таких «як». Освіторія.Медіа залучає найавторитетніших фахівців, психологів та педагогів, щоб дати батькам підказки на ці непрості запитання. З наших найкращих батьківських матеріалів цього року ми уклали книжку «Як не збожеволіти від батьківства», яка стала бестселером під час Книжкового Арсеналу від видавництва Vivat та вже перевидана.
- Нещодавно я познайомилася із дивовижним учителем. Карло Маццоне з Італії проміняв успішну кар'єру IT-фахівця на викладання у школі. «Я викладаю для учня, що сидить на задній парті», — каже він. У цій фразі криється справжня суть покликання вчителя: запалити вогонь цікавості до пізнання навіть у тих дітей, що просто прийшли відсидіти урок. Я вірю, що ми даємо вчителям іскру натхнення запалювати цей вогник у дітях щодня

Освіторія.Медіа у цифрах за 2021 рік:

- понад 3 млн 600 тис користувачів сайту
- понад 7 млн 700 тис переглядів

Топ-матеріали за рік:

- [Середня зарплата у сфері освіти 2021: Ви отримуєте цю суму?](#) (понад 200 тис переглядів)
- [15 граматичних помилок, яких давно варто позбутися](#) (понад 150 тис переглядів)
- [Гра в кальмара: які небезпеки для дітей несе новий популярний серіал?](#) (понад 140 тис переглядів)
- [Токсичні фрази вчителів: Перевірте, чи ваше спілкування з учнями — екологічне](#) (понад 70 тис переглядів)
- [30 років Незалежності: тематичний урок для 1-11 класів](#) (понад 60 тис переглядів)

30 років Незалежності: тематичний урок для 1-11 класів

Фрази, що вбивають мотивацію: які вислови сучасний вчитель має забути

Катерина Кисельова
Головна редакторка Освіторія.Медіа

Освіторія Хаб — місце сили освітян

- Освіторія Хаб — це простір для роботи, навчання, розвитку та натхнення у самісінькому серці Києва. Наша місія — сприяти розвитку освітньої спільноти. Тому ми безкоштовно надаємо локацію для важливих освітніх подій, стратегічних сесій, конференцій та круглих столів, а також робимо знижки на оренду офісів освітнім організаціям. Ми працюємо трохи більше ніж два роки, але встигли побудувати потужну освітню спільноту.
- У 2021 році в Освіторія Хабі було проведено 700 подій! Ми щасливі, що до нас приходять навчатися, проводити стратегічні сесії, мозкові штурми, експертні кола, вечірки та урочистості.
- Усі місця та офіси у Хабі заповнені на 100%, сформована дуже крута та злагоджена спільнота. Ми пишаємось нашими резидентами, кожен з яких створює неповторний освітній вайб! Ми раді, що в наших стінах працюють такі змінотворчі організації як Aspen Institute, Українська Академія Лідерства, Генеральний Договір ООН в Україні, Київський Міжнародний Економічний Форум, АТОМ інститут, Apex.education та інші.
- Завдяки кожному резидентіві, кожному гостеві в Освіторія Хаб народжується синергія!

**Марія Смеречук,
директорка Освіторія Хаб**

Розповідаємо бізнесу про освіту

Як хакнути мозок: Найцікавіше з освітньої панелі Київського Міжнародного економічного форуму

- Щоб розповісти бізнес-спільноті про освіту та її важливість, “Освіторія” організувала освітню панель на КМЕФ 2021 «Освіта 5.0: наш мозок у новій реальності». Разом із зірковими спікерами поговорили про те, як ми навчаємося сьогодні і якою буде освіта майбутнього.

Зоя Литвин, засновниця громадської спілки «Освіторія» та Новопечерської школи

Зоя Литвин модерувала освітню дискусійну панель

- Чи справді людина використовує свій мозок лише на 10 %?
Це один з найпоширеніших міфів. Насправді нейробіологи переконані: ми користуємося мозком майже на 90 %. Наведу цитату психолога і науковця Данієла Канемана. У книжці «Мислення швидко й повільно» він пише: «Людська природа не змінюється. Змінюється лише те, куди люди інвестують свій час». Люди сьогодення інвестують багато свого часу у скролінг соцмереж. З другого боку, дослідження показують: за час пандемії дорослі почали значно більше цінувати освіту. Вони готові інвестувати в освіту, адже розуміють: освіта — це гарантія якості. То як працює наш мозок в епоху після четвертої індустріальної революції? Як ми сьогодні навчаємося та що на це впливає?
- «Щоб постійно тримати мозок в тонусі, треба навчатися вчитися та мати чітку мотивацію»

- Сучасна молодь краще розуміє, що таке мультизадачність, і легше засвоює нову інформацію. Коли 20 років тому ми переїхали в новий будинок, я попросив дітей, яким тоді було 9 і 10 років, знайти в телефонній книжці номер кафе, де ми могли б замовити їжу. У відповідь діти пішли до комп'ютера і почали шукати потрібну інформацію там. У цей момент я зрозумів: ми мислимо і поведимося по-різному.
- Ми повинні адаптувати свій спосіб вчитися під нові реалії життя. Система освіти в Україні не дуже добре справляється із сучасними викликами. Мені здається, що країні треба не наздоганяти щось, а змінювати систему освіти. Нині дворічні діти отримують смартфони й починають вчитися. Потім вони приходять в університети й все одно «йдуть» в онлайн, де можна послухати найкращих професорів світу. А пізніше запитують, чому вони мають вчитися у викладачів з університету. Щоб це змінити, вчителі не повинні сухо переказувати інформацію з підручників. Наприклад, як викладач я знаю, що можу краще за інших розповісти кілька тем. Але є багато тем, у яких хтось інший розбирається краще за мене. Отож можна слухати найкращих лекторів разом з дітьми і допомагати їм інтерпретувати почуте, роз'яснювати незрозуміле й давати практичні завдання. Такі зміни в системі освіти невідворотні, і з часом вони стануться в усьому світі.

Юрій Гогоці, директор Інституту нанотехнологій ім. Дрекслея

Валерія Заболотна, ректорка Академії ДТЕК

- «У найближчі п'ять років від 50 до 100 % співробітників треба буде перенавчити»
- В інноваційних економічних системах вищу освіту мають 60 % населення. В Україні цей показник сягає 82 %. Ми нація безробітних бакалаврів. Як працедавці ми шукаємо і боремося за таланти. Але ми дедалі частіше шукаємо людей, яких немає на ринку, бо їх просто не готують. Наприклад, у мене є новий напрям, який поєднує в собі різні індустрії. І мені потрібні люди, які мають знання з багатьох сфер. В одній особі це важко знайти, тож я усвідомлюю, що мені потрібно буде перенавчати цю людину. Загалом сьогодні роботодавці розуміють: у найближчі 3–5 років треба буде перенавчити 50–100 % своїх працівників. Водночас ми нині живемо в епоху демократизації освіти: інформації так багато, що ми вже втомилися від неї. Тож сьогодні стоїмо перед викликом: як нам зробити так, щоб дорослі люди перенавчалися ефективніше.
- В освіті для дорослих є кілька трендів. По-перше, це так зване *stackable learning*: нарощувальна модель навчання. Коли доросла людина має обмежений час для навчання, ця модель оптимальна, адже кожна наступна тема складніша, але ми переходимо до неї, ґрунтуючись на попередніх знаннях. По-друге, це інтерактивність: доросла людина є головним героєм навчання. Вона докладає зусиль для пошуку інформації, яка їй потрібна, і вирішує конкретне завдання. По-третє, це персоналізація: у кожного свій досвід навчання, а отже, кожен з нас навчається по-різному.
- За якими талантами майбутнє? — часто запитують мене. Я більше не використовую термін *soft skills*, бо він ніби знецінює ці навички. Натомість говорю про *people's skills* — критичне мислення, креативність, уміння комунікувати й ефективно взаємодіяти з іншими. Ці навички не насичувані, їх можна і треба постійно вдосконалювати. Раніше було достатньо обрати одну професію і в ній вдосконалюватися. Зараз цього мало. У мене постійно змінюються запити до людей, які приходять до нас працевлаштовуватися.
- Тому, на мою думку, треба більше уваги приділяти тим когнітивним звичкам, які дозволяють нам адаптуватися, орієнтуватися в навколишньому світі й опановувати нові професії.
- «Щоб мозок був пластичним, треба урізноманітнювати свою діяльність і бути фізично активним»

- Вважається, що генетика дужче впливає на наші когнітивні здібності, ніж виховання або навколишні фактори. Багато серйозних досліджень показують: успішність навчання визначається тією інформацією, яка закодована в генах. Раніше вважали, що нові нейронні зв'язки перестають утворюватися з віком. Але в мозку є структури, де нові нейрони формуються впродовж усього життя. Завдяки нейропластичності, яка залежить від нашого способу життя, ми можемо збільшувати кількість нейронних зв'язків і посилювати нейрогенез (формування нових клітин) незалежно від віку. Нині існує кілька напрямків, згідно з якими ми можемо покращувати наші когнітивні здібності. Один з них — поведінковий. Це фізична активність і спорт, сон, яким часто нехтують, і навчання. Достатньо тричі на тиждень мати помірні фізичні навантаження (швидка хода, легкий біг), і це добре впливатиме на когнітивні функції. Здоровий спосіб життя і фізична активність — один із ключових компонентів, який дає можливість природно хакнути наш мозок.
- Я не рекомендую використовувати хімічні засоби, щоб підвищувати когнітивні здібності. Хоча тут не все так однозначно. Наприклад, у каві є кофеїн, який справді може підвищувати активність мозку і забезпечувати стан, коли ми краще концентруємося і засвоюємо інформацію. Те саме з нікотинном: з одного боку — це наркотик, а з другого — класний активатор мозку. Проте дуже важливо контролювати використання цих речовин. Маємо пам'ятати: навчання — це природна потреба нашого мозку. Не потрібно нікого примушувати вчитися. Достатньо просто створити комфортні умови для навчання, щоб студенти були вмотивовані природним способом і охоче вивчали новий матеріал.

Віктор Комаренко, член Українського товариства нейронаук і Федерації європейських товариств нейронаук (FENS)

Сергій Данилов, засновник і CEO Beehiveor Academy and R&D Labs

- «Якщо ви із сумнівом ставитеся до власних упереджень, це стимулює вас рухатися далі»
- Сучасний тип споживання інформації підштовхує нас до того, щоб не концентруватися на самій інформації. Ми постійно натрапляємо на речі, які розпалюють нашу допитливість, і швидко між ними перемикаємося. І це круто, бо так ми швидко отримуємо знання про світ, який стає дедалі складнішим. Але водночас ми помічаємо зростання тривожних розладів і застарівання колишніх освітніх інститутів. Тому нині перед нами є дві глобальні проблеми. Перша: ми зруйнували світ, який створювали попередні 200 років — система освіти вже не працюватиме так, як працювала раніше. Друга: сучасний тип комунікації та споживання нової інформації руйнує нормальний розвиток дітей. В YouTube є відео [«Експеримент із кам'яним обличчям»](#) про те, що відбувається з дитиною, коли мама поруч не показує жодних емоцій, бо скролить смартфон. Приблизно через 30 секунд дитина починає плакати, бо для неї це шалений стрес через відсутність соціальної взаємодії. Цей момент соціального навчання ми можемо легко зруйнувати, давши дитині в ранньому віці якийсь девайс, з якого вона отримує інформацію. І найцікавіше те, що ми не знаємо, до чого це призведе. Адже це перше покоління, яке живе в такому світі. Будь-яке навчання — це новизна, а новизна — це стрес. Щоб його подолати, треба розуміти: все, що ми думаємо про себе, неправда. 30–40% наших спогадів — це вигадані спогади. Пам'ять — дуже гнучка штука, яка постійно змінюється. Отже, якщо ви із сумнівом ставитеся до власних упереджень, це стимулює вас продовжувати навчатися і рухатися далі.

Якою буде освіта через 20 років? 4 можливі сценарії

- Пандемія COVID-19 показує, що ми не можемо сприймати майбутнє освіти як сталу даність. Уявляючи альтернативні варіанти майбутнього освіти, ми можемо не лише прораховувати можливі наслідки, а й паралельно розробляти гнучкі, сенситивні освітні системи й бути готовими до потрясінь у майбутньому.
- Міжнародні експерти OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку) розробили чотири сценарії для майбутнього шкільного навчання. Вони підказують нам, що змінити в наших освітніх системах та як забезпечити їхню відповідність вимогам майбутнього.
- Є гарна традиція для того, щоб почати новий рік: підбити підсумки року минулого, дати волю уяві й спланувати майбутнє. Але правда в тому, що майбутнє полюбляє нас неабияк дивувати! Школи, відкриті для бізнесу; вчителі, які використовують цифрові технології для розширення, а не заміни можливостей традиційного очного навчання; учні, які проводять час у групах — усі ці речі ми сприймали як належне півтора року тому. І всі ці звичні речі розчинились у повітрі в перші ж місяці 2020 року.
- Отже, щоб реалізувати наше бачення та приготувати освітні системи до майбутнього, ми мусимо враховувати не лише зміни, які видаються найбільш імовірними, а й ті, яких ми зовсім не очікуємо.

Сценарії майбутнього шкільного навчання

- Роздуми над майбутнім освіти спонукають нас думати про різні варіанти розвитку подій та сприяють розвитку гнучких і сенситивних систем. Сценарії OECD описують наступні ймовірні альтернативи:

1. Навчання розширює горизонти

Продовжує зростати роль формального навчання. Міжнародні зв'язки й технічний прогрес підтримують індивідуалізоване навчання. А ось структура й процеси шкільного навчання залишаються незмінними.

2. Навчання на аутсорсі

Традиційні шкільні системи розпадаються, тоді як суспільство починає напряду залучати в освіту своїх громадян. Отримувати знання допомагають різноманітні приватні та гнучкі організації, де ключовий гравець — диджитал-технології.

3. Школи як навчальні хаби

Школи залишаються з нами, але експерименти й різноманіття вже стали новою нормою. Відкриваючи двері, школи об'єднуються зі своїми громадами та сприяють поширенню форм навчання, які постійно змінюються. Вітається громадське залучення та соціальні інновації.

4. Покрокове навчання

Навчання відтепер з нами завжди і скрізь. Відмінності між формальним і неформальним навчанням стираються, тоді як соціум робить ставки на силу гаджетів.

Переосмислення, зміна планів і уявлень

- Ось ключове питання: якою мірою наш теперішній простір, люди, час та освітні технології допомагають чи заважають нашому баченню освітнього процесу? Чи допоможе модернізація й точне налаштування наявної системи — образно кажучи, еквівалент перебудови вікон і дверей у домі — досягти наших цілей? Чи, можливо, нам потрібен геть інший підхід до організації роботи людей, простору, часу й технологій в освіті?
- Модернізація та розширення нинішньої шкільної освіти будуть так чи інакше схожими на те, що ми бачимо зараз: контент і простір, які значною мірою стандартизовані в освітній системі, переважно спираються на школу та орієнтовані на індивідуальний досвід навчання.

- Як ми всі знаємо, частка цифрових технологій в освіті постійно зростає. Але ці технології використовуються радше як спосіб донести вже існуючий контент і педагогічні методики, аніж як спосіб докорінно змінити викладання та навчання.
- Тож як виглядатимуть ці зміни? Перш за все, вони потребують переосмислення освітнього простору. І це не про банальну перестановку парт і стільців у класній кімнаті. Потрібно буде забезпечити функціонування різноманітних тематичних зон — звичайних та віртуальних — як у самій школі, так і за її межами. У майбутньому навчальний контент буде повністю персоналізованим та підлаштованим під окремих індивідів. Цього досягнуть за допомогою провідних технологій з використанням інформації про тіло, міміку конкретної людини та навіть нейронні сигнали її організму.
- На учнів майбутнього чекає гнучка індивідуальна та групова навчальна робота з академічних тем, а також навчання з урахуванням соціальних та суспільних потреб. Читання, письмо, математичні вправи відбуватимуться аналогічно тому, як ми просто обговорюємо щось у спільних бесідах.
- Книги та лекції нікуди не зникнуть. Учні й студенти навчатимуться як з їхньою допомогою, так і використовуючи багато практичних робіт і завдань, а також творче самовираження.
- А що, якби школи стали освітніми хабами й використовували потужності спільноти для спільного отримання знань, підвищення ролі неформальної та інформальної освіти та з легкістю перемикали б орієнтацію в часі й способи побудови взаємовідносин?
- Інакше школи можуть взагалі зникнути. З прискоренням розвитку штучного інтелекту, віртуальної і доповненої реальності та інтернету речей у майбутньому можна буде миттєво оцінювати та підтверджувати знання, навички і підходи.
- У міру того як зникатимуть відмінності між формальною та неформальною освітою, індивідуальне навчання розвиватиметься за рахунок колективного інтелекту для вирішення реальних проблем і викликів.
- Такий сценарій може здатися вам надуманим, але людство вже інтегрувало більшу частину свого життя у смартфони, цифрові годинники та інші персональні цифрові помічники. Ще 10 років тому ми й мріяти про таке не могли.

Усі ці сценарії передбачають важливі наслідки як для освітніх цілей та управління освітою, так і для викладацької спільноти. Системи шкільної освіти в багатьох країнах уже відкрили свої двері для нових зацікавлених сторін, децентралізуючи функції з національного рівня на місцевий, і навіть на міжнародний рівень. Влада стала більш розподіленою, процеси — більш інклюзивними. Консультації поступаються місцем творчості.

Отже, ми з вами можемо побудувати нескінченну кількість таких сценаріїв. Майбутнє можливе в будь-якому поєднанні і, ймовірно, виглядатиме геть інакше в різних куточках світу. Незважаючи на це, таке наше розлоге мислення дарує інструменти вивчення наслідків для цілей та функцій освіти, для організації та структурування освітніх процесів, для розуміння того, чого потребуватимуть освітяни та як працюватиме державна політика у сфері освіти. Зрештою, це змусить нас більше думати про те майбутнє, якого ми бажаємо нашій освіті. Це означає усунути напругу з таких дилем:

1. Який правильний баланс між модернізацією та знищенням старого?
2. Як подружити нові цілі зі старими структурами?
3. Яким ми можемо надати підтримку місцевим учням, студентам та вчителям із глобальним мисленням?
4. Як нам стимулювати інновації, визнаючи при цьому соціально глибококонсервативний характер освіти?
5. Як ми будемо створювати й стимулювати новий потенціал за наявних можливостей?
6. Як нам перебудувати простір, людей, час і технології для створення потужного освітнього середовища?
7. Якщо виникнуть розбіжності, чий голос буде визначальним?
8. Хто нестиме відповідальність за найбільш вразливих членів суспільства?

Освіта має бути наготові

Якщо основними постачальниками даних є глобальні цифрові корпорації, то який саме режим регулювання потрібен для вирішення й без того складних питань володіння даними, демократії та розширення прав і можливостей громадян?

Роздуми про майбутнє вимагають розвиненої уяви, а ще — трохи строгості. Ми не повинні піддаватися спокусі обирати улюблений варіант майбутнього та готуватися до нього наодинці. У мінливому світі, де такі потрясіння, як пандемії та екстремальні погодні явища, викликані зміною клімату, соціальні заворушення й політична поляризація, як очікується, відбуватимуться дедалі частіше, ми не можемо собі дозволити, щоб усе це знову застало нас зненацька.

Ні, це не крик відчаю, а спонука до дії. Освіта має бути наготові. Ми знаємо про міць і потужність людства, про важливість освіти і зростання протягом усього нашого життя. Ми наполягаємо на важливості освіти як соціального блага, незалежно від сценаріїв на майбутнє.

Авторка тексту: Олена Юрченко, журналістка «Освіторія.Медіа»

**Були щасливі творити освітні зміни разом!
Дякуємо нашим партнерам
за підтримку та співпрацю.**

